

Helsingin ilmastotavoitteet. Hillinnän ja sopeutumisen tiekartta 2050.

Jari Viinanen
jari.viinanen@hel.fi

Ilmastotavoitteiden ja toimenpiteiden visualisointi

- Kaupungilla useita lukumääräisiä tavoitteita ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi 2%,9%,20%,30%,39%,100%
- Ohjelmia ja strategioita yli 10
  - Näissä ainakin 300 toimenpidettä
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen monelle vielä hahmottomaton

Tiekartta

- Olemassa olevasta aineistosta astellaan aikajanelle vuoteen 2050 keskeiset toimenpiteet hillinnän ja sopeutumisen kannalta.
- Tuodaan esille kaupunki-asukkaat-yritykset vuorovaikutus.

Ilmastotiekarttatyö 2014

1. **Tausta-aineiston kerääminen**, kootaan kaupungin ilmastotyö ja esimerkkejä muista kaupungeista (ei julkaisua)
2. **Visualisoidaan** ilmastotavoitteita ja -toimenpiteitä siten, että niistä tulee selkeitä ja ymmärrettäviä.
3. **Ilmastotoimien jalkauttamisesta** laaditaan alustava **suunnitelma**. Siinä kartoitetaan olemassa olevat tavat kuten erilaiset ilmastoryhmät, verkostot, viestintävälineet.

Tuotteet:

1. **Paperinen esite** (suomi, englanti), noin 20 s
2. **Internet –sivusto** (fyysisesti Stadinilmasto.fi:ssä) linkitettäväksi kaupungin muille sivuille (suomi, englanti)
3. **PP-esitys** (suomi, englanti) yleiseen käyttöön Helsingin ilmastotyön esittelyyn sidosryhmille

Kaupunki vs. helsinkiläiset asukkaat ja yritykset

- Kaupunki hallinnollisena ohjaajana ja mahdollistajana
- Toimintaympäristön luominen
- Viestintää ja kasvatusta
- Esimerkkinä

Pohdintaa:

- Mitä kaupunki odottaa asukkailtaan ja alueella toimivilta yrityksiltä ja organisaatioilta ilmastotyössä?
- Ja päinvastoin, mitä kaupungilta odotetaan?
- Tunnetaanko kaupungin jo tekemä työ? –Onko turhaa vastakkain asettelua?

Ilmastonmuutos

Hillinnässä tavoitteena pysyä 2 °C globaalissa lämpenemisessä
Tällä hetkellä suunta on enemmänkin 4 °C

Pitkän aikavälin muutokset (2100)

- Sademäärät lisääntyy 10-20%
- Lämpötila nousee 3-6 °C
- Tuulisuus lisääntyy 2%, etelä/länsituulia lisää
- Merenpinna nousu 30-90 cm

Ääri-ilmiöitä useammin

- Rankkasateet
- Hellejaksoja
- Kuivia jaksoja
- Myrskytuulet

Keinoja sopeutua: hulevesien hallinta, viherinfran lisääminen, riskiarvioit ja varautuminen, rakentamiskorkeus rannoilla ja tulva-alueilla

ilmasto-opas.fi, ilmastotyokalut.fi

Sopeutuminen

Kaupungin strategiaohjelma 2013-2016

Parannetaan tulva- ja hulevesien sekä lumen hallintaa sekä sään ääri-ilmiöihin varautumista. Tarpeelliset tilavaraukset otetaan huomioon kaupunkisuunnittelussa. Monipuolisella kasvillisuudella kompensoidaan rakennettujen alueiden tuottamia kasvihuonekaasupäästöjä.

Ympäristöpolitiikka

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen integroidaan kaikkien hallintokuntien toimintaan riskien minimoimiseksi. Ilmastonmuutoksen vaikutuksista ja keinoista siihen varautumiseksi viestitään kuntalaisille ja yrityksille.

**Helsinkiiläisten todellinen
hiilijalanjälki 240%**

Strategia, Ymp.politiikka
Hiilineutraali Helsinki 2050
Päästöt -30% (2020)
Energiatehokkuus 20%/as
Uusiutuvaa 20%

**Kaupunkialueen
päästöt 100%**

Strategia, En.pol.linj.
Päästöt -20% (2020)
Uusiutuvaa 20% (2020)
Energiatehokkuus
CO2 -neutraali
Energiantuotanto 2050

**Kaupungin
vaikutuspiiri 34%**

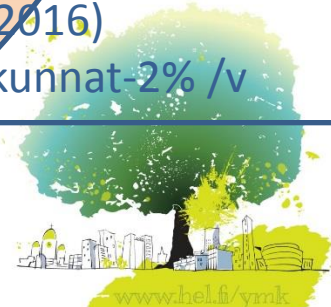
**Energiantuotanto
80%**

Covenant of Mayors
Päästöt -20% (2020)

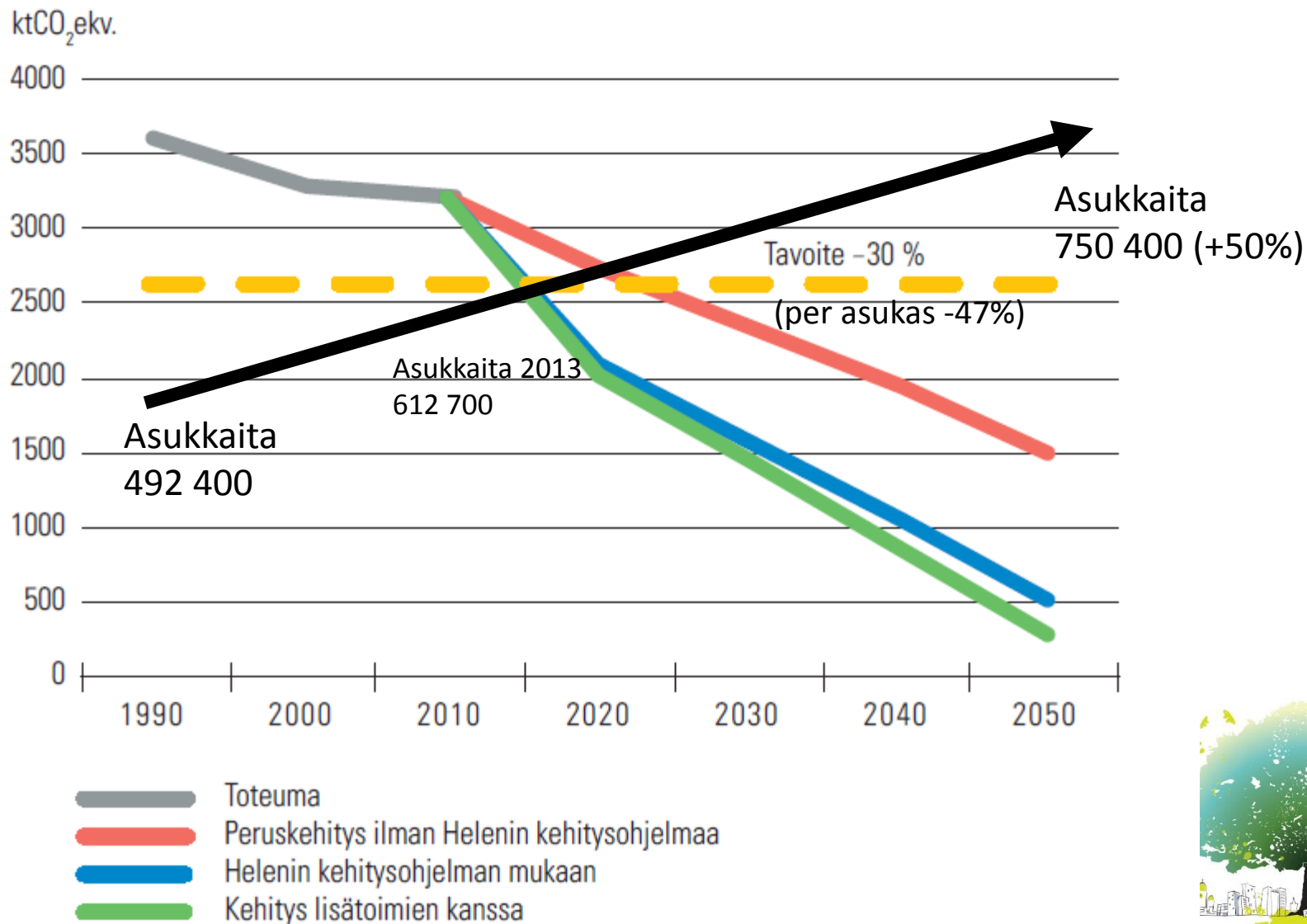

**Kaupunkiorganisaation
päästöt 10%**

KETS/VAETS
Energiatehokkuus 9/7%
(2016)
Hallintokunnat -2% /v

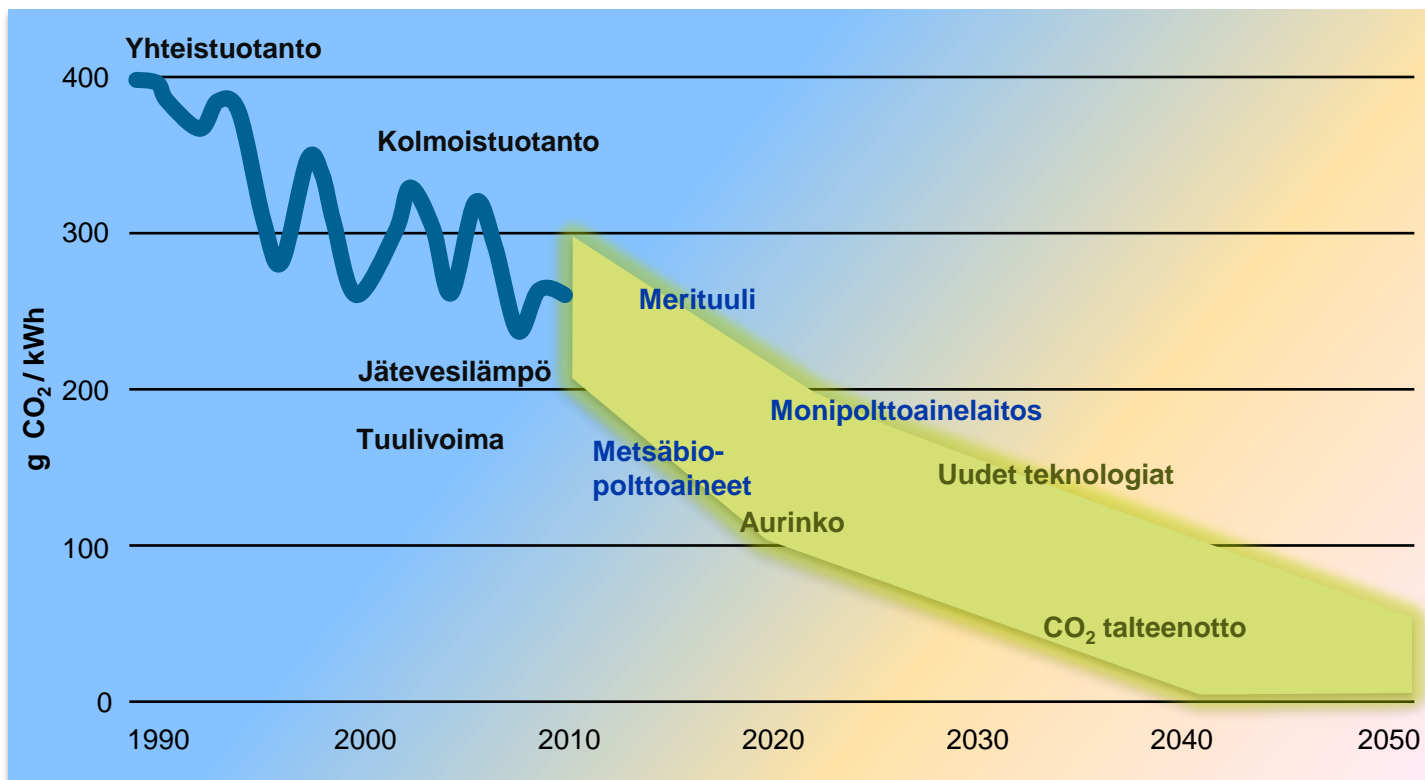
Kuvio 2. Kaupunkialueen päästökehitys vuosikymmenittäin vuodesta 1990 vuoteen 2010 sekä arviot tulevasta kehityksestä perusurassa ja vähennyspotentiaali Helsingin Energian kehitysohjelman ja 18 lisätoimen kanssa. Lähde: ympäristökeskus

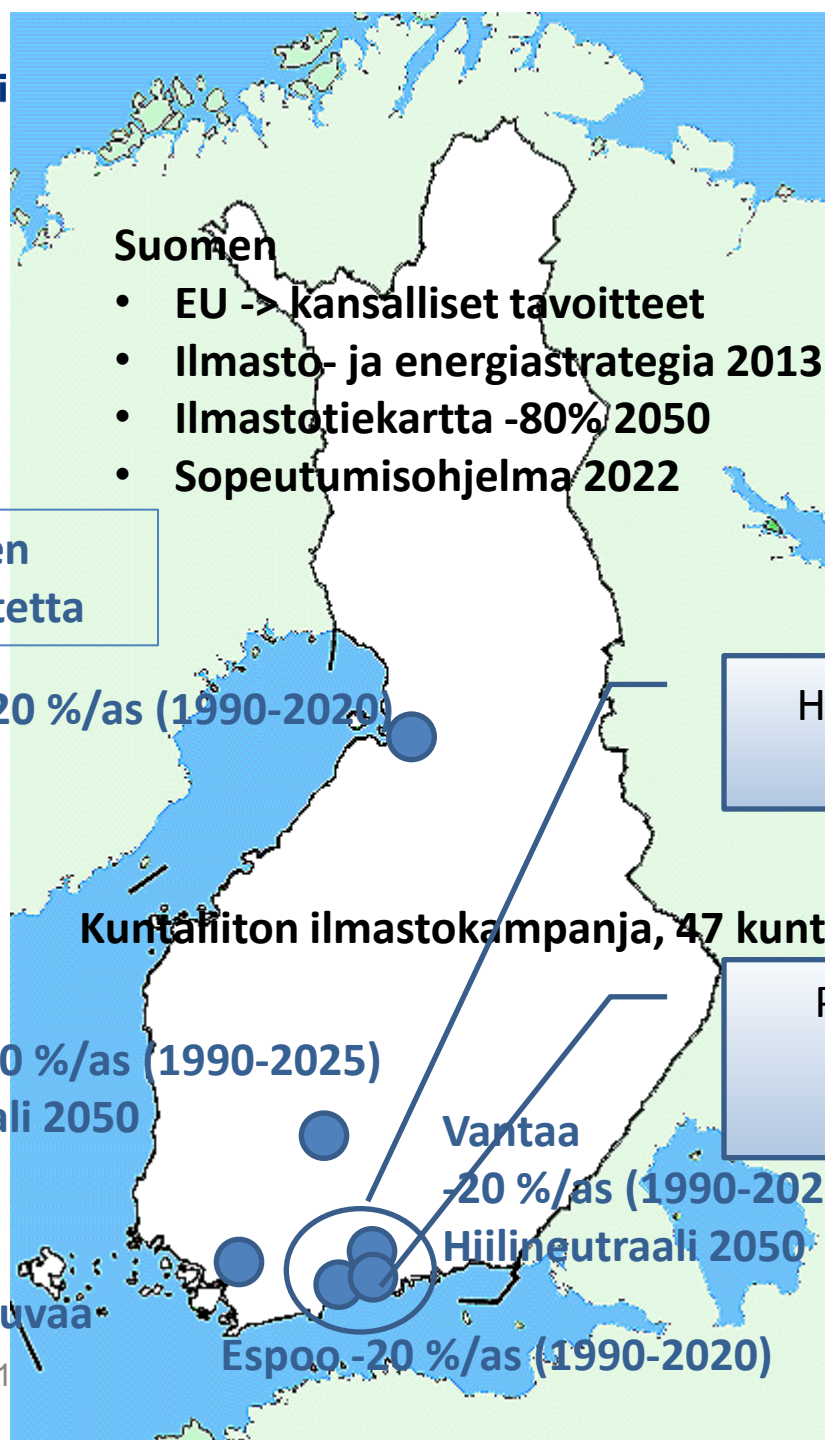

HELSINGIN ENERGIA KOHTI HIILINEUTRAALIA TULEVAISUUTTA

Suomen

- EU -> kansalliset tavoitteet
- Ilmasto- ja energiastrategia 2013
- Ilmastotiekartta -80% 2050
- Sopeutumishjelma 2022

Kv-yhteistyö:

- ICLEI
- Eurocities
- Energy cities
- Climate Kic

Profiloituminen: vertailu muihin, kilpailu yrityksistä ja matkailijoista

6pack kaupunginjohtajien ilmastoverkosto, 10 aloitetta

Oulu -20 %/as (1990-2020)

Hiilineutraali Uusimaa 2050 tiekartta (valmisteilla)

Kuntaliiton ilmastokampanja, 47 kuntaa

**Tampere -40 %/as (1990-2025)
Hiilineutraali 2050**

**PKS ilmastostrategia 2030
-39%/as
PKS sopeutumisstrategia**

**Vantaa
-20 %/as (1990-2020)
Hiilineutraali 2050**

**Turku -20 % (1990-2020)
Hiilineutraali 2040
Turku Energia 50% uusiutuvaa
2020¹⁰**

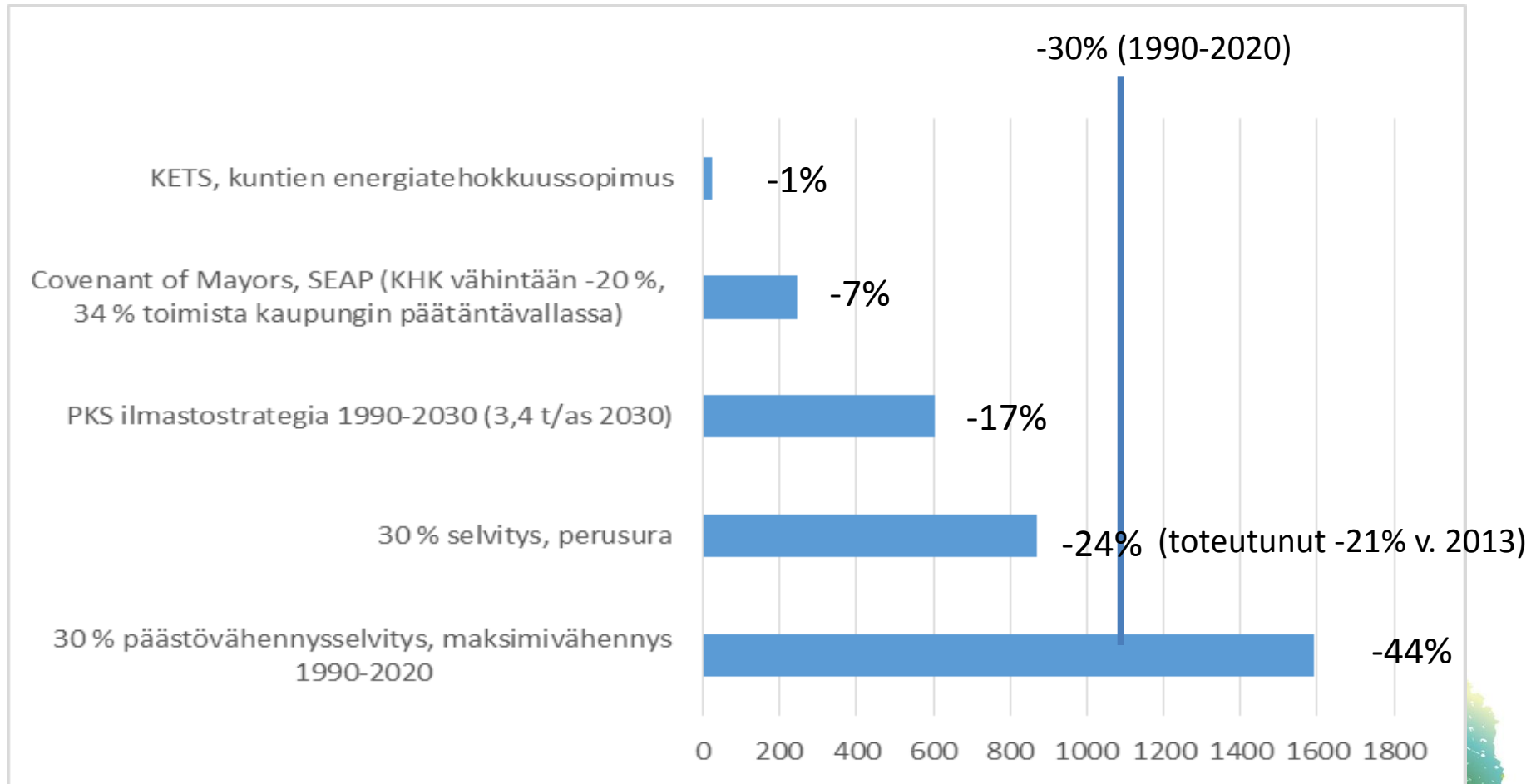
Espoo -20 %/as (1990-2020)

8.11.201

Päästövähennystavoitteet vs. vuoden 2020 -30 % tavoite Ja prosenttia vuoden 1990 päästöistä

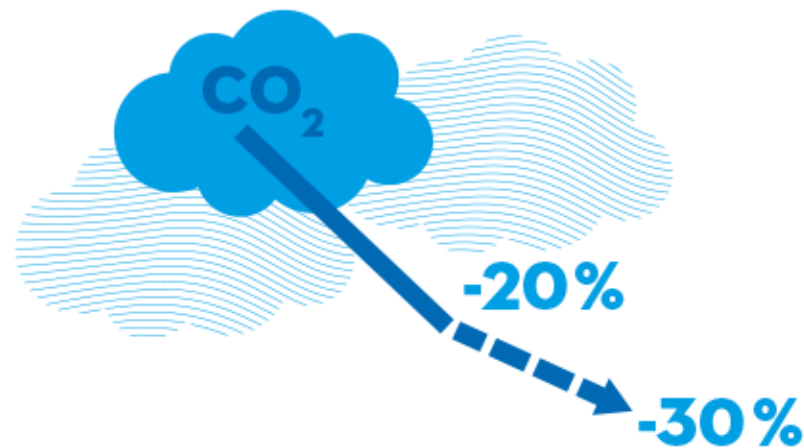
Hiilineutraalisuus

- Helsingin alueen ihmistoiminnan nettopäästöt ovat nolla vuoden tarkastelujaksolla.
- Päästöjen laskentatapa ja rajaukset.
- Vaatii toimia kaikilla osa-alueilla ja kaikilta (asukkaat, yritykset, julkiset toimijat)
  - Hankinnat
  - Maankäyttö ja rakentaminen
  - Rakennusten energiankulutus
  - Liikkuminen
  - Uusiutuvan pienenergian tuotanto
  - Uusiutuva/hiilidioksidivapaa lämmön- ja sähköntuotanto
  - Kompensoidaan loput
    - Luonto, hiilidioksidin talteenotto, ostamalla päästövähennyksiä

Lisätietoa
www.stadinilmasto.fi

Ilmastotiekartan jatko

1. Luonnoksen kommentointimahdollisuus
2. Valmiin tiekartan hyödyntäminen omassa työssä
3. Päivitystarpeista viestiminen

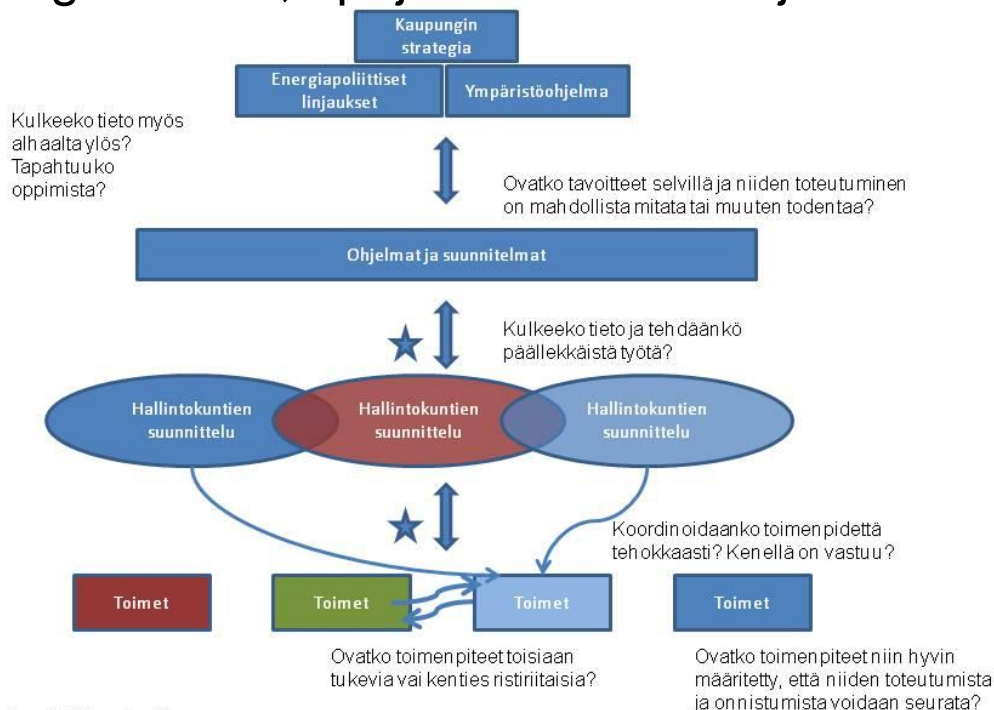
Ilmastotiekartan toimien jalkauttaminen 2015-

1. Visualisointia jatketaan esitteen valmistumisen jälkeen erilaisilla esittämistavoilla (somessa, videoilla, nettisivuilla jne.).
2. Tunnistetaan ilmastoasioiden edistämisen kannalta oleelliset olemassa olevat ryhmät, toimintatavat jne. Vahvistetaan niitä ja kehitetään uutta.
3. Sitoutetaan ilmastotyöhön kaupunkilaiset, yritykset ja organisaatiot sekä kaupungin omat työntekijät hyödyntämällä edellisiä.

Ilmastotiekarttatyö onkin enemmänkin prosessi kuin yksittäinen esite tms.

Ilmastopolitiikan jalkautuminen läpi organisaation

- Helsingin tavoitteet ja toimet avoimeksi Opasnettiin
- Yhteistyö THL, LVM. Oppilastyönä.
- Tarkastellaan Helsingin hillinnän ja sopeutumistoimien jalkautumista strategiatasolta, epäjatkuvuuskohtia ja ristiriitaisuuksia

★ = todennäköisesti paljon epäjatkuvuuskohtia

